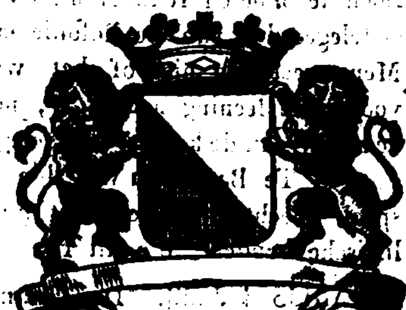
A°. 1843. WOENSDAG den 7. Junij. N°. 68.

Utrechtsche PROVINCIALE EN STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

SPANJE.

MADRID 27. Mei. Dagelijks ziet men hooge officieren van de nationale garde en beambten van verschillende administratiën hun ontslag geven, om niets met het tegenwoordig kabinet gemeen te hebben. Eenige beambten van het ministerie van binnenlandsche zaken en onder anderen de broeder van den heer *Olozaga*, hebben hun ontslag gegeven.

Niemand heeft vertrouwen in de toekomst. De koerierwissel tusschen Londen en Madrid is sedert eenigen tijd zeer levendig.

— Men is nieuwsgierig om te vernemen hoe de anglo-aijacuchische *reus* (karakteristieke naam, dien men aan den heer *Mendizabal* geeft) het maken zal, om de staatszaken te besturen zonder het geld der belastingschuldigen en zonder de opbrengst, die facultatief verklaard is?

Onder het getal der middelen, waarop de heer *Mendizabal* rekent, om geld te bekomen, is eene belasting van 6 pCt. op de huurwaarde, en die door de huurders zullen betaald worden, zegt de *Castellano*.

— Zie hier wat men in de *Heraldo* leest:

»De schatkist is uitgeput; het ministerie supprimeert de belastingen, en ontvangt ook de achterstallige niet, en evenwel neemt het kabinet op zich, om alle administratieve kosten te voldoen. Hoe zal dit wonder vervuld worden? Iedereen weet het: door eene leening in Engeland, met ter zijde stelling van art. 74 van de Constitutie; maar onze lieve bondgenoot verliest nooit deszelfs voorschotten: Engeland wenscht niets vuriger dan onzen schuldeischer te worden, met voorbehoud in het vervolg een geforceerde hypotheek op onze kolonien te nemen.''

— Te Cuba was onder dagteekening van 18 April alles rustig.

— Te Madrid liep aan de beurs het gerucht, dat de militie van Sarragossa geëischt had, dat het garnizoen de stad verlaten en dat de kapitein-generaal met het garnizoen naar Teruel vertrekken zou.

(*Corresponsal.*)

— Beurs van 27. Mei 3 pCt. 25⁵/₈; Compt. 25⁵/₈ op 60 dagen; 5 pCt. 27⁷/₈ op 60 dagen.

DUITSCHLAND.

WEENEN 29. Mei. De graaf *von Munch Bellinghausen* is naar Frankfort vertrokken, en de kortelings uit den Haag hier aangekomen graaf *von Senfft-Pilsach* heeft zijne plaats in de staatskanselarij bezet.

— De nieuwe geldleening voor de ijzeren spoorwegen is met de bankiershuizen *Rothschild*, *Sina* en *Arnstein et Eskeles* gesloten. Dezelve kan als eene vermeerdering van de in 1841 geslotene geldleening à 5 pCt. aangezien worden. Het oorspronkelijk bedrag was 80 millioen, waarvan echter slechts de helft is genomen; de nieuwe leening is de tweede 40 millioen. Slechts de betalingkoers is veranderd en op 107 bepaald, waarbij aan de bankiershuizen echter nog eenig voordeel toegekend is. Aan de beurs is de koers van de 5 pCt. 110¹/₄.

— De komeet, den 2. Mei door *Victor Mauvais* te Parijs ontdekt, is in den nacht van den 25. op den 26. Mei ook te Weenen waargenomen, en wordt zijne stelling met eene ster van de zevende grootte in *Pegasus* vergeleken. Zij stond 1° 20' zuidelijk en 1' m. tijd westelijk van de ster η Pegasi. Deze komeet is door goede kijkers waar te nemen.

— 5 pCt. Met. 110¹/₂; 4 pCt. 101⁵/₈; Bank 1636.

BERLIJN 2. Junij. H. K. H. Prinses *Albert* en hare kinderen Prins *Albert* en Prinses *Charlotta*, zijn van hier naar Kamenz, in Silesien, vertrokken, om er den zomer te verblijven.

— Z. M. de Koning heeft gisteren morgen de exercitiën der landweertroepen te Stettin bijgewoond, en is toen naar Koslin, Stolp, Dantzig en Marienburg vertrokken.

— Het getal der geneesheeren in Berlijn bedraagt thans 400. Na Berlijn heeft Breslau de meeste practiserende geneesheeren in Pruissen, namelijk 120, Koningsbergen telt er 50 en Keulen 80. In het geheel bedroeg op den 1. Mei 1843 het getal 2200; dat der heelmeesters van de 1e klasse 630 en van de 2e klasse 1700; er waren 12000 vroedmeesters en 1320 apothekers.

STUTGART 1. Junij. Z. M. de Koning (van Wurtemberg) zal dezen zomer de groote manoeuvres in het Donauthal bijwonen, en tevens den eersten steen leggen van nieuwe vestingwerken van Ulm.

— Prinses *Maria* vertrekt met haren gemaal, graaf *von Neipperg*, naar Venetie en zal hare stiefmoeder, de aartshertogin *Maria Louise* in Parma bezoeken. Men weet, dat de weduwe van keizer *Napoleon*, na den dood van *Napoleon*, is gehuwd met den Oostenrijkschen generaal *von Neipperg*, dien zij tot Gouverneur van Parma benoemde, welken post hij tot zijnen dood bekleedde. Vader en zoon zijn beide met prinsessen in het huwelijk getreden, en beiden eerst in hun tweede huwelijk.

ENGELAND.

LONDEN 3 Junij. Z. M. de Koning van Hannover is van Calais alhier aangekomen.

— De tweede lezing van de Wet, waarbij het dragen van geheime wapenen in Ierland verboden wordt, is in het Huis der Gemeenten met 270 tegen 105 stemmen aangenomen.

— De doopsplegtigheid van de Prinses heeft gisteren plaats gehad in de kapel van het paleis. De doop is verrigt door den aartsbisschop van Canterburij met water uit de Jordaan.

— Gisteren morgen ten half tien ure is nabij Southampton het brikschip de *Tartar*, waarin sedert veertien dagen kanonnen, kogels, vuurpijlen en allerlei ander oorlogstuig, voor rekening van het Mexicaansch Gouvernement, geladen werden, in brand geraakt, vernield en eindelijk gezonken. Niettegenstaande de kogels, in allerlei rigtingen, heinde en ver geworpen werden, heeft men, buiten het verlies van schip en lading, de waarde van welke laatste op ongeveer 25000 ponden sterling begroot wordt, geene ongelukken te betreuren.

— De grootste werkzaamheid heerscht te Londen, om troepen en ammunitie naar Ierland te zenden. Sedert 5 dagen zijn 25000 vuurwapenen uit het kasteel van Woolwich verzonden. De *Cijclope*, waarvan het scheepsvolk naar huis was gezonden, is met veel spoed weder bemand en beladen met wapenen en tenten van Woolwich gezeild. Het stoomfregat *Alban* heeft Deptford verlaten met tenten en ammunitie. Verscheidene stoombooten worden met spoed gereed gemaakt, om naar Ierland te vertrekken. Het 2. reg. garde dragonders, hetwelk te Manchester in garnizoen lag, is maandag naar Ierland vertrokken en zal te Mullingar gelegd worden.

FRANKRIJK.

PARIJS 3. Junij. De Kamer der afgevaardigden heeft gisteren het ontwerp van wet op de hersmelting der koperen munten met 158 tegen 147 stemmen verworpen.

Het ministerie is niet gelukkig in deszelfs ondernemingen, onlangs heeft de Kamer het ontwerp van wet op den suiker verworpen; gisteren heeft het ontwerp van wet op de munten hetzelfde lot ondergaan; het oogmerk van het ontwerp was zeer goed.

Het ministerie heeft zich van eene politieke meerderheid meester gemaakt; maar in vraagstukken, die op zaken betrekking hebben, herneemt deze meerderheid hare onafhankelijkheid en ongeduldig onder het juk, hetwelk zij op zich genomen heeft, verzet zij zich tegen de ministeriele plannen. Indien de eigenliefde van het kabinet door deze nederlagen lijdt, zoo wint het land daarbij ook niet altijd, want hetzelve betaalt dikwerf de gebrokene glazen.

Het ontwerp op de munten was goed en nuttig; er was eene gegronde aanmerking te maken namelijk de toestand van onze finantien, maar men had de uitvoering kunnen uitstellen, terwijl men het grondbeginsel der hersmelting aannam.

In deze plaats heeft de Kamer *au scrutin secret* verworpen, hetgeen zij *par assis et lévé* aangenomen had.

Sedert drie jaar heeft men groote uitgaven gestemd, maar de uitgaven voor de oorlogs-toerustingen hebben de grootste plaats ingenomen. Voor den vrede heeft men niet op eene zoo liberale wijs gehandeld. Zonderlinge tegenspraak. Men stemt met ijver eenige honderd millioenen, om daarmede vestingwerken te bouwen, even als of morgen de oorlog eenen aanvang moet nemen; ontwerpen van wet op zaken van de hervorming, die de nijverheid aangaan, die op de werkzaamheid der transactiën invloed moeten uitoefenen, worden uitgesteld, als of de vrede en de rust altijd zullen voortduren, als of men heer en meester van den tijd en de omstandigheden is.

— De Kamer der Pairs heeft gisteren verscheidene ontwerpen van wet op plaatselijke belangen aangenomen en vervolgens de Rapporten over eenige petitien aangehoord.

— Men verzekert, dat eene koninklijke ordonnantie, die den hertog *van Aumale* tot den graad van luitenant-generaal verheft, gisteren door den koning geteekend is.

— De *Moniteur Universel* heeft gisteren de 42ste lijst der inteekeningen voor Guadeloupe bekend gemaakt, het totaal bedraagt tot aan 30 Mei de somma van 2,592,566 fr.

— Officiele rapporten van het eiland Guadeloupe ontvangen, schatten, zoo als men zegt, de geledene schade door deze kolonie ten gevolge van de laatste aardbeving op 110 à 120 millioen. Deze som niet overdreven schijnen als men in aanmerking neemt, dat alles of ten minste bijna alles vernield en verwoest is geworden; huizen, fabrieken, huisraad, waarde in portefeuilles, edelgesteenten, enz., die aan de aardbeving ontkomen waren, zijn door de vlammen verteerd. Men heeft reeds voorslagen gedaan, om aan Guadeloupe eene leening van 10 millioen toe te staan, ten einde deze kolonie weder te herstellen. Eene commissie is belast met het opstellen van een ontwerp van wet tot dat oogmerk. De som der leening was eerst op 20 millioen vastgesteld;

maar men geloofde vervolgens dezelve op 10 millioen te moeten reduceren, en deze som is door de gedelegeerden van de kolonie aangenomen geworden. Men weet nog niet of het wetsontwerp, hetwelk voor deze leening noodig is, nog voor het einde van de zitting aan de kamers voorgelegd zal kunnen worden.

—— Te Barcelona was den 28. alles rustig; men sprak slechts van de verschijning van eenige Carlistische benden, die uit Frankrijk gekomen waren.

PARIJS 4 Junij. De Commissie van den ijzeren spoorweg van Parijs naar de belgische grenzen heeft den heer *Baude* tot haren rapporteur benoemd.

—— Het bedrag der inschrijvingen voor Guadeloupe beliep heden 2,617,865 fr.

—— Men heeft berigt nopens een opstand te Malaga tegen het gouvernement van *Espartero*. Het *Journal des Debats* van heden deelt het volgende daaromtrent mede: «Den 23. Mei, toen men het aftreden van het ministerie *Lopez* en de ontbinding der Cortes vernam, namen de nationale garden van Malaga de wapenen op en vereenigden zich, ten getale van 2000, op het plein van het Stadhuis. Er werden proclamatien rondgedeeld, waarbij verklaard werd, dat het vaderland zich in nood bevond en het volk tot deszelfs verdediging werd opgeroepen. Het garnizoen, uit 900 man bestaande, was geconsigneerd; doch de officieren, hiervan uitgesloten, vereenigden zich met de militiens. Kort daarna begaven zich de chef politique, de generaal *Ramon-Cabrera*, de plaatselijke kommandant, de staf, de provinciale deputatie en de aijuntamiento naar de nationale garden, en besloot men eenparig, dat men eene besturende junta voor de provincie zoude benoemen. Nog denzelfden avond werden de leden van de junta, ten getale van 80, benoemd.

«Een der eerste daden van de junta is geweest af te kondigen, dat de provincie van Malaga niet meer aan het gouvernement van *Espartero* zal gehoorzamen vóór en aleer het ministerie *Lopez* zal hersteld zijn, hetwelk het vertrouwen van het land bezat, en dat de nat. garde tot zoolang de wapenen niet zoude nederleggen. De junta roept alle spanjaarden op, om zich te verzetten tegen de vereeniging (*coterie*) te Madrid en tegen den vreemden invloed. Deze proclamatie is door den president van de junta *Sancho-Gomez*, 1. alcade, en door al de leden onderteekend.

«Den 26 heeft men vernomen, dat Cadix ook in opstand is gekomen, maar ten gunste van het katoen verdrag. Op denzelfden dag is er onder de opstandelingen te Malaga eenige verdeeldheid ontstaan; 300 man van de troepen hadden in stilte de stad ontruimd, en eenige melitiens hadden insgelijks hunne rangen verlaten. De junta was permanent en wijfelende of zij zich zoude verdedigen of onderwerpen."

Op de beurs liep het gerucht, dat de militie van Saragossa gevorderd had, dat het garnizoen de stad zoude verlaten, en dat de kapitein-generaal daarop zich met de troepen naar Terruel had begeven.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE 4. Junij. De Tweede Kamer der Staten-Generaal is reeds tegen aanstaanden Woensdag, den 7. dezer, bijeengeroepen, om hare werkzaamheden te hervatten.

—— Men verneemt, dat bij de gewijzigde voordragt der begrootingen, door de regering een nader voorstel tot conversie zal worden uitgebragt.

De stenden van het groothertogdom Luxemburg zullen spoedig wederom bijeenkomen.

LEYDEN 4 Junij. In de maand Mei 1843 zijn bij vonnis van het Kantongeregt te Leyden, onder anderen veroordeeld in de boeten en kosten: 8 bakkers en broodbakkers wegens te ligt bevonden brood, één bakker ter zake van het niet goed zamengesteld zijn van het brood, 19 personen wegens uitstallen in overtreding van het algemeen markt-reglement, één tapper wegens het ongesloten laten zijner tapperij na 11 ure des avonds, en 13 personen ter zake van overtreding der keur op het baggeren.

VLISSINGEN den 3 Junij. Heden overleed alhier, na eene kortstondige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 84 jaren. Zijne Excellentie de Luitenant-Admiraal *O. W. GOBIUS*, Directeur en Kommandant der Marine in het Hoofd-Departement van de Schelde, Grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, enz.

De tijd ontbreekt ons, om naar eisch nu te kunnen vermelden, wat Vlissingen en hare burgerij, vooral hare minvermogende ingezetenen, aan dien Edelen zijn verpligt, en wat zij in dien behartiger harer belangen zullen verliezen. Ruim 29 jaren deelden zij in zijne liefde en zorg: tot het laatste nageslacht blijve zijn naam in zegening!

UTRECHT 5. Junij.

In onze vorige hebben wij verslag gegeven van het vallen van een meteoorsteen den 2. dezer, des avonds om 8 ure, in de gemeente Blaauwkapel, thans vernemen wij, dat omtrent denzelfden tijd buiten de Waard, achter het Lovehontje, nabij den Gageldijk, een dergelijke luchtsteen, onder een geweldigen slag, is neder gevallen. De landman *Johannes Verweij*, die zich op zijn land bevond, heeft dezen steen zien vallen en mede genomen.

Bijzondere Berigten.

«*Parijs 3 Junij.* 5 pCt. 120,95 à 80; 3 pCt. 81,50 à 40; Nap. 108; Rom. 104½; Sp. Act. 27½.

«Heden was onder de speculanten van de beurs, welke zich op de Boulevard vereenigd hadden, het gerucht verspreid, dat het gouvernement belangrijke en gunstige dépêches uit Algiers had ontvangen. Na de overwinning van den hertog *van Aumale* zouden de meeste omliggende stammen zich hebben onderworpen, doch de generaal *Bugeaud* niet veel op deze beloften en onderwerpingen vertrouwende, zou de gevangenen als gijzelaars gehouden hebben.

«De zaakgelastigde van Spanje, de heer *Hernandez*, heeft sedert eenige dagen dikwijls conferentien met lord *Cowley*, den ambassadeur van Engeland.

«Het ministerie heeft heden dépêches uit Madrid ontvangen, welke berigten, dat zich in de Noordelijke provincien kiemen van opstand openbaren, vooral in Katalonie, en dat in het Zuiden de opstand reeds is uitgebroken.

«Volgens een koninklijk besluit, is het ijzer, bestemd voor de vervaardiging van stoombooten en ketels voor stoommachines, vrij van invoer-regt, indien de door dezelve gemaakte voorwerpen binnen 10 maanden wederom worden uitgevoerd. Het gouvernement wil door dezen maatregel de ijzerfabrieken bevoordeelen, en tevens geen te groot nadeel doen aan het inlandsche ijzer. Wij zullen dus nog lang van eigen vervaardigde stoombooten verstoken moeten blijven, alhoewel men buiten 'slands dezelve zal gebruiken.

«De Engelsche dagbladen spreken in het geheel niet meer van de Sandwichseilanden, noch om het berigt van derzelver in bezitneming door Engeland te bevestigen, noch tegen te spreken. Alhoewel nu de gezanten van den koning dier eilanden er op aandringen, om de erkenning van hun gouvernement door Frankrijk te bewerken, zoo is de heer *Guizot* hiertoe nog niet gezind, alvorens hij stellige berigten uit Engeland heeft.

«Het geregtshof te Caijenne, Fransch Guijana, heeft den 22 Feb. zekeren kolonist *Jean Louis Pain*, oud 42 jaren, geboortig te Pons, in Frankrijk, tot 8 jaren dwangarbeid veroordeeld, als hebbende een jonge slaaf *August*, oud 12 jaren, die zich een brood had laten ontstelen, doen dood geesselen. De wreedheden van dezen man jegens zijne slaven gaan alle denkbeelden te boven."

Redevoering, uitgesproken door den heer baron *J. K. van Goltstein*, in de openbare zitting der tweede Kamer van den 29. Mei 1843.

Het is aangenaam bij de beschouwing van de tegenwoordige voordragt der regering de erkentenis uit te drukken, dat de zucht tot bevordering van het algemeen belang ten grondslage van dezelve is gelegd. De regering werd bezield met het verlangen, om het voorregt, hetwelk door eenige steden ten opzigte van het doorvoerregt werd genoten, aan meerdere mede te deelen en om den weg te banen tot algemeenmaking van de gunst, welke thans slechts aan enkelen is beschoren. Lofwaardige gedachte, den man waardig, die met zoo veel regt aan het hoofd van het departement van finantien is geplaatst en aan wiens ongekreukte regtschapenheid, veel omvattende kennis en onvermoeiden ijver in de behartiging van het algemeen belang, ik gaarne openlijk mijne hulde toebreng.

Hoe gelukkig moet men zich niet achten met dien staatsman in te stemmen en de krachtdadigste pogingen ter ondersteuning van deszelfs maatregelen te kunnen aanwenden. Zoodanig is echter niet altijd het voorregt, hetwelk den vertegenwoordiger ten deel mag vallen, want hij is verpligt naar zijne inwendige overtuiging te handelen, en belgeen hem onaannemelijk voorkomt als zoodanig te kenschetsen en uit dienhoofde van de hand te wijzen.

Op die wijs heb ik getracht mij van mijn pligt te kwijten en zonder vooringenomenheid zoo wel als zonder partijdigheid te werk te gaan. Ik kon mij vleijen aldus aan de verwachting te beantwoorden van die achtingswaardige mannen, die mij herwaarts hebben afgevaardigd en die geene andere reden bezaten om mij te kiezen, dan omdat zij vertrouwden, dat ik de behartiging van het algemeen belang niet uit het oog zou verliezen. Wie zou zich ook niet bemoedigd vinden, om aan de stem zijner roeping gehoor te geven, als hij de regering zelve met de beste gevoelens bezield ziet?

Maar laten wij overgaan tot de beschouwing van het voorgedragen wetsontwerp en merken wij op, dat het ons ter beantwoording de navolgende vragen voorstelt:

1. Is het Maintzer verdrag, hetwelk in dit wetsontwerp aangehaald en ter toepassing gebragt wordt, op eene wettige wijs tot stand gekomen en van verbindende kracht te achten?

2. Is de toekenning van het voorregt aan zekere plaatsen, om tot los- en ladingplaatsen voor de Rhijnschepen te verstrekken en dien tengevolge een vast doorvoerregt te betalen, in plaats van het afwisselend doorvoerregt, hetwelk in andere plaatsen gevorderd wordt, geene daarstelling van een privilegie in het stuk der belastingen, hetwelk in strijd is met artikel 196 der grondwet? en eindelijk:

3. Stelt de opdragt der magt tot bepaling van het doorvoerregt aan de regering geen inbreuk daar op artikel 195 der grondwet?

Ik zal kortelijk mijn gevoelen over die verschillende punten kenbaar maken, en ik begin met de beantwoording der eerste vraag. Is het Maintzer-verdrag op eene wettige wijs tot stand gekomen, en bezit het uit dien hoofde vóor ons eene verbindende kracht?

Dat verdrag bevat in zich de regeling van het vast doorvoerregt en geeft diensvolgens aanleiding tot de bedenking: of een verdrag met eene vreemde mogendheid gesloten eene wet in het algemeen, of wel eene belastingswet in het bijzonder kan veranderen?

Het is niet noodig over dit vraagpunt in eene breede ontwikkeling der gronden te treden; want het is voldoende op te merken, dat volgens de grondwet de wetgevende magt gezamentlijk wordt uitgeoefend door den koning en de staten generaal (art. 106), en dat geene belasting geheven kan worden dan uit kracht eener wet (art. 195) Indien men die voorschriften niet krachteloos wil maken en van alle zin en beteekenis berooven, moet men erkennen, dat de uitoefening der wetgevende magt of de uitschrijving eener belasting, hetzij die bij een verdrag of op eene andere wijs geschiedt, ten allen tijde op den bij de grondwet voorgeschreven voet moet plaats hebben.

Er bestaat geene reden hoegenaamd, om een strijd te vinden tusschen de bepaling, dat de koning verdragen sluit en dat de wetgevende magt door hoogstdenzelven met de medewerking der Staten Generaal uitgeoefend wordt, want beide die voorschriften kunnen gezamentlijk ten uitvoer worden gelegd en het zal toch wel niet geoorloofd zijn eene wet aldus te verklaren, dat de eene bepaling met de andere onbestaanbaar wordt en haar als niet geschreven doet voorkomen.

Het is overbodig dit verder te betogen, en indien het noodig ware die aan te tonen zou ik UEd.Achtb. wijzen op Engeland, alwaar dit constitutioneel beginsel in volle werking is gebragt.

Opmerkelijk is het, dat de schrijvers over het Engelsche staatsregt geen gewag maken van dit punt, dat de koning geen verdrag kan sluiten, hetwelk eene wijziging der wet in zich bevat, zonder het aan de bekragtiging van het parlement te onderwerpen, zoo duidelijk komt hun dit voor, zoo als het dan ook in de praktijk nimmer is miskend geworden. Zij maken alleen melding van de omstandigheid, dat de verdragen onder den waarborg der ministeriële verantwoordelijkheid gesloten worden, hetgeen te kennen geeft, dat het ministerie verantwoording aan het parlement verschuldigd is, dat het verdrag noch met het belang noch met de eer van het land in strijd is, want mogt dit het geval zijn, dan zou de erkentenis daarvan door het parlement voldoende zijn om de ministers tot het verlaten hunner openbare betrekkingen te noodzaken.

Het is nimmer aldaar beweerd geworden, dat de koning eene daad van wetgeving kon uitoefenen, zonder medewerking van het parlement en sinds onze onvergetelijke *Willem III*, ten gevolge der zoogenaamde verklaring der regten den Engelschen troon beklom, gold het voor een' vasten stelregel, dat de koninklijke magt om verdragen te sluiten in overeenstemming moest gebragt worden met het beginsel, dat het parlement tot de uitoefening der wetgevende magt moest medewerken, door zijne goedkeuring te hechten aan de verdragen, die wettelijke bepalingen in zich bevatteden. De sedert 1823 gesloten zoogenaamde reciprociteits-verdragen ter wijziging der navigatie-akte berusten allen op parlements-akten, in welke uitdrukkelijk bepaald wordt, dat de koning deze verdragen met andere staten kan aangaan, zooals dit te zien is uit de laatste algemeene navigatie-akte, gedagteekend van den 28. Augustus 1833.

De hoofdbepaling hield in dat overeengekomen zou kunnen worden, dat uit havens in Europa zekere goederen door vreemde schepen in Engeland voor inlandsch gebruik konden worden ingevoerd, in zoover zij voortbrengsels van het land zijn, of aangevoerd worden uit het land, tot hetwelk die schepen behooren.

Zoo werd bij het handelsverdrag, met Oostenrijk den 3. Julij 1838 gesloten, bepaald; dat Oostenrijksche schepen, die goederen aanbragten uit Turksche havens

aan den Donau tot aan Galacz toe beschouwd zouden worden als uit Oostenrijk komende en als Engelsche uit kracht van het reciprociteits-beginsel toegelaten worden.

Het verdrag werd geratificeerd, maar de parlements-akte bleef achter, en toen te midden dier omstandigheden een Oostenrijksch schip met zulke waren uit Brailou aan den Donau te Glocester aankwam, kon men zich niet op de gunstige bepalingen van het verdrag beroepen, maar werd de wet in alle hare gestrengheid op hetzelve toegepast en de verschuldigde boete gevorderd.

Eene wet kwam tot stand, welke ten titel voerde: eene akte om Hare Majesteit in staat te stellen tot het ten uitvoerleggen van zekere bepalingen, bevat in een handel- en scheepvaart-verdrag, door Hare Majesteit met den Keizer van Oostenrijk gesloten en tot de magtiging van Hare Majesteit, om bij Besluit in rade genomen te verklaren, dat havens die de geschiktste en natuurlijkste ladingplaatsen zijn van staten, in welker gebied zij niet gelegen zijn, in zekere gevallen voor alle handelsbetrekkingen met Harer Majesteits bezittingen, als de nationale havens dier staten kunnen worden aangemerkt.

In diezelfde akte werd het met het voorschreven schip gebeurde geval opgenomen en aan den schipper kwijtschelding der boete en vervolginging verleend toen ook na de afkondiging dezer akte een schip uit Ibrail te Londen aankwam, achtte het tolbestuur zich niet geregtigd om het toe te laten, dan nadat het vereischte Besluit in rade genomen uitgevaardigd was.

Maar, zal men hiertegen aanvoeren, het Maintzer-verdrag is het uitvloeisel der Weener congres akte, welke de grondwet beheerscht, en uit dienhoofde is het boven alle bedenking wegens deszelfs wettigheid verheven. Is die voorstelling, mag ik vragen, wel juist, dat de Maintzer overeenkomst een uitvloeisel is van de Weener congres-akte en dat zij uit dienhoofde niet als een gewoon verdrag beoordeeld moet worden?

De Weener congresakte bepaalde het beginsel van de vrije vaart over de rivieren, die verschillende landen, die zij van elkander afscheiden, doorstroomen en de Rhijnvaart werd vrijgesteld voor de Rhijnoeverstaten. Dit beginsel moest ten grondslage gelegd worden voor de Maintzer overeenkomst, en deze strekte, om daaraan het vereischte gevolg te geven.

De bijzondere bepalingen echter, welke de Maintzer overeenkomst over de aanwijzing der los- en ladingplaatsen en het aldaar te betalen regt inhield, staan in geen noodzakelijk verband met het opgegeven beginsel, en zijn als zoo vele beschikkingen te beschouwen, welke op haar zelve staan en niet beheerscht worden door de Weener congresakte. Zoo weinig strookt inderdaad het Maintzer verdrag met de Weener congresakte, dat eenige schrijvers beweerd hebben, dat tusschen beiden eene onmiskenbare tegenstrijdigheid bestaat, terwijl toch de Weener congresakte de vrije Rhijnvaart afkondigde legde, volgens hen, het Maintzer verdrag haar aan zoodanige banden, dat zij slechts in naam bleef bestaan.

Al waren zij echter het uitvloeisel dier akte, zoo ligt daarin geen grond, om de voorschriften der grondwet over de uitoefening der wetgevende magt en het uitschrijven der belastingen niet in acht te nemen.

De Weener congresakte vorderde de instelling van het Maintzer verdrag, maar met in achtneming der voorschriften, welke door de staatsregeling tot wettiging van hetzelve gevorderd worden. Al is het Maintzer verdrag een uitvloeisel van de Weener congresakte zoo belette dit niet de opvolging van alle de voorwaarden die voor de wettigheid der verdragen bij de grondwet voorgeschreven zijn.

Ik gevoel echter ten volle, dat in den onvolkomen constitutionelen toestand, in welken wij verkeerd hebben, de in achtneming van dit beginsel van geringe waarde geacht werd en ik hecht minder gewigt aan deze opmerkingen, om dat ook in andere opzigten de voorgedragene wet, niet als in overeenstemming met de grondwet kan worden beschouwd.

Vragen wij ons toch af, of er een privilegie gelegen is, in de toekenning van het voorregt aan zekere plaatsen om tot los- en ladingplaatsen voor de Rhijnschepen te dienen, ten gevolge waarvan zij aan een minder doorvoer-regt onderhevig zijn dan andere plaatsen, zoo moeten wij die vraag bevestigend beantwoorden.

Een voorregt in het stuk van belastingen bestaat in een bijzonder regt, hetwelk in dat opzigt aan iemand of aan eene plaats verleend wordt, zoodat hij uit dien hoofde in een' gunstiger toestand dan ieder ander geplaatst is. Heeft die begunstiging plaats ten einde het algemeen belang te bevorderen, dan verdwijnt het denkbeeld eener bijzondere bevoorregting, maar is het bijzonder belang de drijfveer, dan bestaat het privilegie in volle kracht. Dit laatste is alhier het geval, wijl de bijzondere gunst aan enkele plaatsen verleend op geen grond van algemeen belang verdedigd kan worden.

Dit verbod tegen het inwilligen van voorregten in het stuk van belastingen is het gevolg geweest van de vroegere gesteldheid van het belastingwezen hier te lande. Elke provincie stond tijdens het gemeenebest der Vereenigde Nederlanden ten opzigte der bijdragen tot de algemeene schatkist op haar zelve en droeg in eene zekere mate tot de algemeene inkomsten bij. Dit had ten gevolge, dat eenige gewesten boven de andere begunstigd waren en bij de invoering van het algemeene stelsel der belastingen, ten gevolge der vastgestelde eenheid van den staat, moest dit voorregt verdwijnen. Alle ingezetenen moesten gelijkelijk in de lasten van den staat aangeslagen worden, en geen gunst of voorregt mogt voor eenige plaats gelden.

Hiertegen zou in lijnregten strijd zijn, dat eenige steden een voorregt genoten in het dragen der lasten, of in betaling van het doorvoerregt en alle kenmerken van een privilegie in het stuk der belastingen doen zich dus hier voor.

Eene laatste vraag betrof de opdragt van de magt, om het door-voerregt te regelen, of eene belasting vast te stellen aan het opperhoofd van den staat.

Te dien opzigte behoef ik weinig op te merken, omdat ik dit punt bij eene vroegere gelegenheid behandeld heb. De grondwet heeft den werkkring van elke staatsmagt naar behooren afgebakend, en de staats-inrigting, welke zij instelde, kan niet door de wet geschonden worden. Blijft zij niet onaangeroerd, dan is het staatsgebouw in deszelfs grondslagen aangetast, en niets kan op den duur deszelfs val verhoeden. De voorschriften, dat de wetgevende magt door den Koning en de Staten-Generaal uitgeoefend wordt, en dat geene belasting kan uitgeschreven worden, dan uit kracht eener wet zijn de hoeksteenen van het staatsgebouw. Zij leveren de vereischte waarborgen op tegen eene willekeurige opperheerschappij, en verzekeren aan elk het vredig genot zijner regten. Neemt deze weg en de grond is gelegd voor eene gansche omkeer der heerschende orde van zaken. Hiertegen te werken is onze pligt, en al moge ook in dit geval de miskenning dier beginselen tot geene groote ongelegenheden geleiden, zoo zal later deze overschrijding derzelve ingeroepen worden, om al verder en verder voort te gaan. Het is dus geene ijdele waarschuwing om hiertegen op zijne hoede te zijn, en ik acht hierin eene voldoende beweegreden voorhanden te zijn, om mij niet voor dit voorstel der regering te verklaren.

(*Vervolg van onze vorige*)

De vele oorlogen en burgertwisten, of vreemde overheersching, welke den kunstzin onderdrukken; - de Republikeinsche, en later Constitutionele Regeringsvormen, welke minder dan andere geschikt schijnen, om kunsten te bevorderen; — de geest der Hervorming welke alle uitwendige praal en inwendige sieraad bij hare godsdienst verwierp: — daarbij het gebrek aan bouwstoffen van hardsteen als anderzins, welke elders eigen grond oplevert; maar hier tot zeer verzwarende kosten moeten ontboden worden, ja! zou het klimaat en de levenswijze, welke de Nederlander meer dan anderen aan huis bindt, en hem daardoor, wel op hechtheid, minder op uiterlijke praal en sieraad zijner eigen woning en der Openbare gebouwen deed hechten, hier niet mede in aanmerking mogen komen? Daarenboven schijnt mij de opmerking zeer juist, mij dezer dagen door een bevoeg kenner en oefenaar der Bouwkunst gemaakt: »De Nederlanders zijn geene »poëtische natie. Zij hebben meer verstand, dan ver»nuft en smaak, meer wijsbegeerte, dan genie. »Vandaar, dat ons Vaderland meer geleerden, dan »kunstenaars heeft voortgebragt, en dat de laatste zich »meer hebben bepaald tot bloote nabootsing der natuur, »dan tot het scheppen van eigene ideën. Weinig zijn »alzoo de historieschilders, in vergelijking met de »landschap- en tableau de genre schilders. Even zoo »ging het bij de Bouwkunst.» Vandaar dan ook de zeldzaamheid van wetenschappelijk opgeleide Bouwmeesters onder ons. En keeren wij dan nu tot ons gestelde oogpunt terug: het verband tusschen den bloei der Bouwkunst en de Zedelijke beschaving der Bouwlieden, zouden wij dan niet mede eene der voorname oorzaken van haren kwijnenden toestand mogen zoeken in de ruwheid en onbeschaafdheid van het werkvolk in ons Vaderland?

Verre zij 't van mij, ten koste van eigen' landaard, vreemden te willen prijzen en verheffen. Maar is 't te loochenen, dat de laatste hierin veel voorhebben boven de eerste? Elders bestaan industrie- en ambachts-scholen voor het werkvolk: hier heeft men 't, ondanks den besten wil, niet verder kunnen brengen, dan hun eenig oppervlakkig onderrigt in het teekenen, en in de eerste grondbeginselen der werktuigkunde te geven, doch hetwelk slechts enkelen zich ten nutte willen of kunnen maken. Elders heeft het werkvolk meer lust en liefhebberij voor hun vak, verlaat gaarne land en maagschap, om op eigen ambacht, gelijk 't heet, te reizen, vreemde werkplaatsen te bezoeken, en zich nieuwe uitvindingen eigen te maken: bij ons is het, over het algemeen, koom en zonder veêrkracht. De opperman vergenoegt zich met het sober loon voor het aandragen van kalk en steen. De knecht werkt, zoo als hij anderen heeft zien werken, en slechts enkelen, die ooit goede en vertrouwde meesterknechts worden. Aan langzaam overleg ontbreekt 't hun niet; maar evenzeer als zij zich aan geen' druppel zweet zullen wagen, zullen zij zich aan geen hoofdbreken blootstellen. In plaats van iets te willen leeren, woekert het werkvolk met den tijd in de kroeg, of zoekt zijne werkzaamheid aan ieder te toonen, door een kwartier op eene stoep te liggen vóórdat de klok van werken slaat. Hierdoor blijft het altijd op dezelfde hoogte, en moeten het vreemdelingen zijn, zoo dikwijls het op eenige vaardigheid en kunst der ambachtslieden aankomt. Getuige het werk van meest alle smids en stukadoors, vroeger uit *Italië*, thans meestal uit *Hanover* over ons land verspreid. En voegen wij hierbij het verderfelijk misbruik van den jenever, waarmede het werk aangevangen, vervangen en nog en andermaal vervangen en ten laatste besloten wordt, waardoor hunne krachten ondermijnd, de laatste veêrkracht verlamd en veler handen bevende worden: wat wonder, dat hetzelve dan onbekwaam en ongeschikt wordt, en vooral bij groote werken en aannemingen bovenal geene *Amsterdamers* gebruikt kunnen worden, als te lui of te onhandig en het dagdieven te veel gewend? Wat wonder, dat, bij zulke Bouwlieden, de Bouwkunst zelve kwijnt?

Of zou zij, onder zulke omstandigheden, aanmoediging kunnen vinden, zonder welke geene kunsten bloeijen? De rijke en groote der aarde, die misschien anders zijnen hoogmoed zou zien getreeld door een praalgebouw tot zijne woning, schroomt het langdradig en trage werk, waarvan bij het einde naauwelijk berekenen kan. De eigenaar, die zich door luiheid tijd en geld ontstelen ziet, zoekt slecht binnen den kortst mogelijken tijd het noodige daar te stellen, terwijl hij anders ligter zou overgaan tot verfraaijing en verbetering. En geldt 't den geheelen bouw van Openbare gestichten, de vrees voor onberekenbare kosten durft niets wagen dan bij algemeene aanbesteding, waarbij de minste prijs op den voorgrond, al wat tot eenen schoonen stijl en tot sieraad behoort, als op den achtergrond wordt geplaatst.

Kan 't dan vreemd heeten, dat er, bij schier geene de minste aanmoediging, naauwelijks enkele Meesters in het vak der Bouwkunde gevonden worden, die er zich van der jeugd af met de borst op toeleggen, er hun leven aan wijden in een land, waarin zij hunne kunst misschien nooit kunnen uitoefenen, of eenige vrucht van hunnen arbeid hopen? Is 't dan vreemd, dat wij, in eene der Grootste Steden van *Europa*, op weinige uitzonderingen na, te vergeefs naar ware schoonheid in Gebouwen zoeken, en den vreemdeling, die in sprakelooze bewondering het voormalig Stadhuis verliet, naauwelijks door dezelfde stad durven rondleiden, zonder telkens over den wansmaak van latere dagen te moeten blozen? En als hij ons daarbij naar de oorzaken dier verbastering vroeg, zouden wij hem dan niet, nevens vele andere oorzaken, met regt kunnen verwijzen op de algemeene ongeschiktheid en onbekwaamheid van ons werkvolk, welks zedelijke beschaving in zoo naauw verband staat met den bloei der Bouwkunst.

Zoo heb ik mijn gekozen oogpunt in het licht gesteld. Bedrieg ik mij niet, dan is daarmede tevens mijne stelling gestaafd: dat de Bevordering der Bouwkunst in naauw verband staat met de zedelijke beschaving der Bouwlieden. Zal dit onderzoek echter tot eenig nut leiden, dan is 't niet genoeg de oorzaak eener kwaal te hebben aangewezen: wij moeten dan op de middelen tot herstel bedacht zijn. Vergunt mij U daartoe nog eenige wenken mede te deelen.

Zedelijke beschaving van het werkvolk, — zietdaar een der voornaamste middelen ter Bevordering der Bouwkunst. Krachtdadige handhaving en ondersteuning van alle inrigtingen en pogingen, om de lagere volksklasse uit haren vernederenden staat van ruwheid en onkunde op te heffen, van kindsbeen af aan vlijt en orde te gewennen, het hart tot eene betamelijke eerzucht te ontgloeijen, het verstand te ontwikkelen, den smaak te zuiveren, en alzoo den aanleg en lust tot eene wetenschappelijke opleiding tot het gekozen ambacht op te wekken: dit moet de zaak van elken menschenvriend, dit moet de zucht van elk zijn, die in de waarheid wil medewerken tot bevordering der Bouwkunst. Kon deze Maatschappij over kapitale beschikken, ik zou den voorslag doen: »Rigt groote ambachtscholen op, en nie»mand neme een' daglooner in het werk, die er geen' »leertijd in heeft doorgebragt of geen gestrang onder»zoek naar zijne wetenschappelijk kennis en bedreven»heid in zijn handwerk kan doorstaan!»

Die voorslag zou echter nu nog ontijdig heeten en weinig bijval kunnen vinden. Liever bepaal ik mij daarom tot andere middelen, en wel tot twee, een algemeen en een bijzonder middel. Beide liggen onder uw bereikt en kunnen krachtdadig medewerken.

Het eerste betreft het tegengaan van het misbruik van sterken drank. Wij hebben 't straks reeds opgemerkt, dat dit misbruik, zoo algemeen onder de lagere klasse, eene der jammerlijkste oorzaken is van de traagheid en vadzigheid, van de onbekwaamheid en ongeschiktheid van ons werkvolk. Niets is er, wat zoo zeer den geest verstompt, alle veêrkracht der ziel verlamt, en allen edele naijver uitdooft. Welk een groot gedeelte van het dagloon vordert het niet, om den dorst te lesschen, en hoe ligt verleidt hetzelve alzoo niet tot oneerlijkheid, waarvoor de Meester aansprakelijk is! Zou 't voor dezen geen eigenbelang zijn, om daartegen te waken? Gij moogt den nijveren daglooner geen slokje misgunnen, maar zou 't onbillijk heeten, om 't hem onder het werk te weigeren? In den schofttijd blijft hem tijd genoeg daartoe over, en aan gelegenheden, om iets te krijgen, ontbreekt het niet. Wordt er onder het werk gedronken, dan worden allen liefhebbers van den drank. De een durf voor den ander' niet weigeren; de een sleept den ander' mede, en allen bederven. Wordt de kruik bij den arbeid geweerd, dan kunnen nog sommigen bewaard blijven. Spoedig zal dan het onderscheid blijken, wie van beide de bekwaamste en geschiktste zullen zijn. En dwaas mogen dan elk heeten, die eenen dronkaard in zijne dienst houdt, om zich met open oog te laten bedriegen.

(*Het vervolg hierna.*)

ADVERTENTIEN.

(1541) *** Heden trof ons weder de gevoeligste slag onzes levens, door het afsterven van ons veel belovend jongste en laatste dochtertje MARGARETHA JOHANNA FREDRIKA, in den jeugdigen ouderdom van 7 jaren en 8 maanden, aan de gevolgen van zenuw-koortsen.

H. C. LIEFTINK,
Utrecht H. LIEFTINK,
5. Junij 1843. geb. OLOFSEN.

Zoölogische Societeit.

(1542) *** Daar de LOCALEN der *ZOöLOGISCHE SOCIETEIT* nog niet in de behoorlijke gereedheid zijn, zal het aangekondigde EERSTE CONCERT plaats hebben op *Vrijdag* den 9 *Junij* 1843.

(1543) *** *OPENBARE AANBESTEDING*, bij inschrijving en opbod ter Kamer van Fabrikage ten Stadhuize te Utrecht, op Zaturdag den 17 Junij 1843, des namiddags ten één uur:

1°. Van het vernieuwen van het Oostelijke Bindt, Balans en Val aan de Roodebrug.

2°. Van het onderhoud van het Leijdsche Jaagpad, tusschen de steden Utrecht en Woerden, met de daarin gelegen Sluizen, Bruggen, enz.

Waarvan de Bestekken en Conditien, van af 12 Junij, eerstkomende dagelijks, van des morgens 10 tot des namiddags ten twee ure, ter kamer voorsz. voor de gegadigden zullen voorliggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn, ten kantore van den Heere Stedelijken Kameraar.

Utrecht 6 Junij 1843.

Gras-Verpachting.

(1544) *** Het *Kollegie van den Lekdijk Bovendams* zal op vrijdag den 9. Junij 1843, des middags te 12 ure, op het Dijkhuis te Schalkwijk, publiek verkoopen: 41 percelen GRAS-GEWAS, op deszelfs Uiterwaarden, gelegen in de Gemeenten van Houten en 't Gooij, Schalkwijk en Tull en 't Waall; En wijders verhuren de NA-WEIDE van de voorschrevene Uiterwaarden in 6 percelen.

Grasverpachting.

(1545) *** Op Donderdag 22 Junij 1843, des namiddags te 5 ure, in de Herberg genaamd de Klop, van 12 bunders GRASGEWAS, gelegen onder de gemeente Achttienhoven, tusschen den Gagel en Lovenhoutschendijk.

Grasverpachting.

(1546) *** Op Maandag 26. Junij 1843, des namiddags ten 4 ure, in het Logement Landlust, aan het Culenburgsche Veer, van ruim 25 bunders GRASGEWAS, gelegen op de Redichemsche waard onder Culenburg.

AFBRAAK.

(1547) *** Op aanstaanden vrijdag zal op de *Marieplaats* worden verkocht eenige AFBRAAK, zijnde Balken, Binten, Schot- Vloer- en zolderdeelen eenige Koezijnen; daags te voren te zien.

(1548) *** G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON zullen, op Maandag den 12. Junij 1843, des middags ten Twaalf Ure, te Amsterdam, in den Brakken Grond, in de Nes, presenteren te Verkoopen: Extra mooije Bijhavensche Noordsche BALKEN, Spieren, Paal-Ellens, Juffers, Kolders, Eikenhout en Deelen, nieuwe Kroon Greenen Dantziger-, en Riga Balken, en andere Houtwaren. Liggende in de Oude Schans en verder als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van ALTIUS & COMP. te verkrijgen zijn.

(1549) *** Op *Woensdag den* 14 *Junij* 1843, 's voormiddags om 11 ure, zal door den te Harmelen residerende notaris G. N. BUDDINGH, in het regthuis te Linschoten, bij den kastelijn *A. van Limpoel*, publiek worden verkocht eene zeer kapitale BOERENHOFSTEDE, met ruim 40 bunders extra welig wei- hooi- en bouwland, bevattende tevens uitmuntende steenbakkers- en pannebakkers aarde, gelegen onder de gemeente Linschoten; nadere informatien te bekomen bij opgenoemden Notaris BUDDINGH te Harmelen.

VERKOOPING
VAN EENE FRAAIJE COLLECTIE PLANTEN.

(1550) *** Men zal op Vrijdag den 16. Junij 1843, des morgens ten tien ure, publiek en om contant geld verkoopen, op het Buitenverblijf *Welgelegen* te Baarn, bij Soestdijk: eene schoone verzameling van in- en uitlandsche PLANTEN en GEWASSEN, waaronder verscheidene groote exemplaren in Tobben, als: Eucalyptus Resinifera, Clethra Arborea, Laurus Camphora, Melaleuca Hypericifolia, Magnolia Arborea, Pinus Lanceolata, enz. enz. voorts verschillende soorten van de geslagten der Acacia, Azalea, Banksia, Hakea, Eugenia, Grevillia, Hennepia, Epacris, Protea, Mehosideros, Paeonia, Rhododendrum, Camillia, Oranjeboomen en Pelargoniums, en eene uitmuntende verzamelingen der nieuwste Erica's.

Eindelijk eenige Bloemstellingen, ledige Bloempotten, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. Een en ander zal behoorlijk genummerd en twee dagen voor den verkoopdag van des morgens 10 tot des namiddags 5 ure te bezigtigen zijn.

VERKOOPING IN DE BANK VAN LEENING, TE UTRECHT.

(1551) *** Op Dingsdag den 20 Junij 1843 en volgende dagen zal men in de Weeskerk alhier, ten overstaan van de daartoe bevoegde Autoriteiten, publiek verkoopen, de panden, die gestaan hebben van den 1. Jan. tot 31. Maart 1842.

Bestaande in GOUD, ZILVER, JUWEELEN, BEDDEN; alsmede MEUBELAIRE en velerhande soorten van gemaakte goederen.

De panden, die verstaan zijn, zullen uiterlijk op den 12. Junij 1843 moeten afgedaan of uitgelost worden.

De directie van de Bank van Leening brengt zulks ter kennisse van belanghebbenden.

TE HUUR.

(1552) *** tot 1. November dezes Jaars, op het buitenverblijf LANDLUST, gelegen in de gemeente Zeijst, aan den Utrechtschen Straatweg, drie Beneden en vijf Bovenkamers, waarvan de meeste gemeubeleerd en van alle gemakken voorzien. Informatien onder franco brieven ten kantore van den Notaris *SCHADEE*, te Zeijst residerende.

MAATSCHAPPIJ VAN ONDERLINGE WAARBORG TEGEN BRANDSCHADE AAN GEBOUWEN EN ROERENDE GOEDEREN, onder directie van de heeren *L. van der Jagt* en *H. van Doesburgh*, te Amsterdam.

(1553) *** De ondergeteekende *J. H. Kemelaar*, door de Directie van genoemde Maatschappij tot haren Agent te Utrecht en omstreken, benoemd zijnde, geeft hiervan berigt aan de *vele* deelgenooten binnen gezegde stad en omstreken en aan de overige ingezetenen, welke ook als deelgenooten in deze zeer *onkostbare* en *solide* Nederlandsche Maatschappij zouden wenschen te worden aangenomen, — en tevens dat allen die eenige aangiften hebben te doen hetzij tot overboekingen, veranderingen of om als deelgenooten te worden aangenomen, zich tot dat einde kunnen vervoegen ten zijnen huize in de Ambachtstraat bij de Zonstraat, wijk G no. 380.

J. H. KEMELAAR.

FRANSCH EN ENGELSCH MAGAZIJN
DÉBALLAGE EXTRAORDINAIRE.

Ter algemeene Bekendmaking dient:

(1554) *** Dat de agent van de heeren THEODOOR en Comp., uitgepakt bij den heer *J. van Eijk* op het Oud-Kerkhof, op last van zijne Principalen ten spoedigste uitverkoopt, heeft gereed Bretels à 15 cents en hooger, Cols met Elestique binnenwerken à 30 cents en hooger, Dames étuis met zilver gemonteerd à *f* 2,50, heeren Necessaires à *f* 6,00, de nieuwste Colliers à 40 cents en hooger, Savon Saus angle 16 c. per groot stuk, Bandoline 30 cents, benevens een groot assortement Shawls, pracht Foulards, Handschoenen in alle soorten, fijne Bretels, Chemisetten, Boorden, Echarpen en Zomerdoeken van de nieuwste desseins voor heeren, Cols à été en meer andere soorten van Cols, Stalen Pennen van de beste Engelsche Fabrieken, Byouteriën en Parfumerien, etc. etc., zullende alle deze goederen om tot de spoedigste lequidatie der zaken te kunnen overgaan à tout prix worden verkocht.

(1555) *** De ondergeteekende waarschuwt een ieder geene gelden of goederen af te geven, zonder zijne schriftelijke toestemming, zullende anders niet valideren.

Utrecht 4 Junij 1843.

J. S. ABRAHAMSON.

(1556) *** Uit hoofde van vertrek wordt uit de hand te koop aangeboden eene zes octaafs opstaande Engelsche *PIANO* uit de fabriek van *John Broadwood & Sons* te Londen, met Tabourette en Muzijkkasje, alles zeer elegant bewerkt en goed geconserveerd, zijnde slechts een half jaar gebruikt. Men addressere zich men franco brieven aan *D. T. van der Vliet*, Mr. Timmerman, aan 't st. Janskerkhof te Utrecht.

Neder- en Midden-Rijn Stoomboot-Maatschappij.

Gevestigd te Dusseldorp.

(1457) *** *Dienst* dagelijks tusschen Dusseldorp en Mainz en 4 maal 's weeks tusschen Mainz en Rotterdam over Arnhem.

In DRIE DAGEN van Rotterdam naar Mainz.

Van Rotterdam naar Arnhem en Emmerik 's morgens ten 6½ ure, Maandags, Woensdags, Vrijdags en Zaturdags.

Van Arnhem naar Rotterdam 's morgens ten 9½ ure, Zondag, Dingsdag, Donderdag en Vrijdag.

De Corresponderende wagens rijden van Utrecht naar Vreeswijk, 's morgens ten 9 ure, voor de opvarenden en ten 12 ure voor de afvarenden, en van Vreeswijk naar Utrecht bij arrivement der Booten.

Nadere inlichtingen geven: te Amsterdam *M. J. van der Hulst*, Dam, aan het kantoor van de Heeren *van Gend en Loos*; te Utrecht *A. de Groot*, op het Vreeburg; *P. van Dijk*, te Vreeswijk, en de verdere respective Agenten.

Rotterdam, J. P. DE COCK,
Junij 1843. Agent.

(1558) *** Bij *H. A. KRAMERS*, Boekhandelaar te Rotterdam, ziet het licht en is alom te bekomen;

WITTENBERG EN ROME

Historisch-Romantisch Tafereel uit de Geschiedenis der Hervorming. Naar het Hoogduitsch van H. E. R. BELANI, vertaald door W. P. R. BOUMAN, Predikant te Zaandam, 1e deel gr. 8°. prijs *f* 3,75.

Het Historische in dezen Roman: *Luther's strijd met het Pausdom* onder dezulken bekend te maken, die Romanlectuur boven de beoefening van Geschiedenis stellen, was het doel van den Schrijver, en deed den Eerw. Vertaler besluiten hetzelve in onze taal over te brengen.

Met nog één Deel, hetwelk ter perse is, en binnen drie maanden het licht zal zien, is deze belangrijke Roman compleet.

(1559) *** Bij J. OOMKENS, te Groningen, is gedrukt en alom te bekomen:

TOESPRAAK aan de LEDEN der *NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK*, van wege het GODGELEERD GEZELSCHAP onder de zinspreuk: *Gods woord is de waarheid;* van welk gezelschap het TIJDSCHRIFT WAARHEID IN LIEFDE uitgaat, gr. 8vo *f* - 80.

Nog zijn bij dezelve voorhanden.

Prof. W. MUURLING, CHRISTUS in den *mensch en in de menschheid* het wezen van het innerlijke Christendom, à 50 Cts.

Prof. L. G. PAREAU, JEZUS CHRISTUS EN DIE GEKRUISIGD; Onze kracht om te volharden in de Waarheid en Liefde, die uit God is. Twee Leerredenen, à 50 Cts.

Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT, *Wat moeten wij Godgeleerden in de Nederlandsche Hervormde kerk nu doen?* à 30 Cts.

PLEGTIGE VERKLARING, afgelegd door een aantal Leden der Herv. Gemeente te Groningen, à 40 Cts.

189. Koninkl. Ned. Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

31ste Lijst No. 12783, 19373 en 11740 ieder *f* 1000. 32ste Lijst Geene.

BOTER te Leiden den 3. Junij 1843.
Van 26 tot 31 gulden.

UTRECHT, bij *L. E. BOSCH* & Co.